

Анна МІСЮРА

студентка

ВСП «Рівненський коледж НУБіП України»

ОСОБЛИВОСТІ ОБЛІКУ ЗЕМЕЛЬНИХ РЕСУРСІВ В АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВАХ УКРАЇНИ

Бухгалтерський облік земельних ресурсів в аграрних підприємствах України ведеться за типовими нормами, встановленими П(С)БО 7 «Основні засоби», за яким земля класифікується як основні засоби, за умови, що підприємство буде використовувати її більше року.

Згідно з НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» основними засобами є матеріальні активи, які підприємство утримує з метою використання їх у процесі виробництва або постачання товарів, надання послуг, передавання в оренду іншим особам або для здійснення адміністративних і соціально-культурних функцій, очікуваний строк корисного використання (експлуатації) яких більше одного року (операційного циклу, якщо він довший за рік). Такий підхід підтримується як національними, так і міжнародними стандартами.

Система бухгалтерського обліку землі містить накопичення, систематизацію, обробку та аналіз економічної інформації про кількісні, якісні та вартісні показники земельних ресурсів. Бухгалтерський облік земельних ресурсів реалізується через відображення в первинних документах, звітах, регістрах синтетичного та аналітичного обліку із рознесенням даних за кореспондуючими бухгалтерськими рахунками. Однак, при побудові обліку землі необхідно враховувати певні специфічні особливості, які притаманні тільки певному об'єкту обліку.

До таких особливостей слід віднести: 1) об'єктом обліку є не сама земля, а окремі земельні ділянки; 2) відповідно до Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 7 на вартість земельних ділянок амортизація не нараховується; 3) земля як об'єкт основних засобів не підлягає ліквідації; 4) первісна вартість земельної ділянки може бути збільшена тільки у разі її дооцінки; 5) капітальні витрати, що пов'язані із поліпшенням земель (меліорація, осушування, іригація та інші) не відносяться на збільшення первісної вартості об'єкта, а обліковуються як окремий об'єкт основних засобів на субрахунку 102 «Капітальні витрати на поліпшення земель» і є об'єктом амортизації. Право користування земельною ділянкою є нематеріальним активом підприємства [1, с. 307].

Однак, доцільно наголосити, що чинна практика обліку земель сільськогосподарського призначення в Україні за мінімального прояву – дезінформує, а за максимального – унеможлиблює відображення повного спектру характеристик об'єкта для задоволення інформаційних потреб тактичного і стратегічного рівнів [2, с. 74]. А от, приміром, Царук В. Ю. стверджує, що надзвичайно важливим є впровадження ефективної системи аналітичного забезпечення управління в цілому, і дивідендної політики зокрема [4, с. 80].

Отже, земельні ресурси виступають об'єктами бухгалтерського обліку у складі основних засобів, відповідаючи всім типовим критеріям визнання методу бухгалтерського обліку, і функціонують у взаємозв'язку один з одним.

Список використаних джерел

1. Бруханський Р. Ф., Бінчаровська Т. А. Теоретичні і прикладні аспекти бухгалтерського обліку у сфері землекористування. Економічний аналіз. Тернопіль, 2018. Том 28. № 4. С. 305-312.
2. Р. Ф. Особливості концепції дивідендної політики сільськогосподарських підприємств. Наука молода. Тернопіль: Економічна думка, 2003. № 1. С. 73-78.
3. Царук В. Ю. Теорія і методологія обліку і аналізу в системі корпоративного управління: монографія. Тернопіль: Осадца Ю.В., 2020. 404 с.
4. Царук В. Необхідність формування аналітичної системи корпоративного управління. Інститут бухгалтерського обліку, контроль та аналіз в умовах глобалізації. 2020. Вип 1. С. 79-88.